

Vuoden Ympäristörakenne 2018

Vuolteentori yhdistää historian ja uuden toiminnan

Sirkka Saarinen, toimittaja

Tampereen ydinkeskustan koskimaisemassa sijaitseva Vuolteentori on palkittu Vuoden 2018 Ympäristörakenteena. Teollisen ja uuden Tampereen solmukohdassa sijaitseva tori yhdistää nykyaikaisella tavalla alueen teollisen historian ja uuden toiminnan. Torilla on otettu onnistuneesti huomioon oleskelun, jalankulun ja terassien tarpeet sekä ainutlaatuinen sijainti koskimaisemassa. Kohde on esitelty laajasti *Betoni 3-2017* lehdessä sivuilla 62–69.

Rakennustuoteteollisuus RTT:n ja Puutarhalaiton järjestämän kilpailun tulokset julkistettiin 7. helmikuuta Jyväskylässä järjestetyillä Viherpäivillä. Kilpailussa myönnettiin kunniakirjat palkitun kohteen rakennuttajalle sekä suunnittelussa ja toteutuksessa keskeisimmin mukana olleille tahoille.

Kunniakirjat saivat rakennuttaja *Tampereen kaupunki*, *Viiden tähden keskusta -kehityshanke*, suunnittelija *Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy*, valaistussuunnittelija *WhiteNight Lightning Oy*, toteuttaja *VRJ Länsi-Suomi Oy* ja kivitöiden tekijä *Alain Gassa*, *VRJ Etelä-Suomi Oy*.

Lankarullakuvio kehräämöhistoriasta

Vuonna 2014 järjestetyn Vuolteentorin ideakilpailun voittanut *Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy*:n *Rullaati rullaa* -ehdotuksen perusidea on kehräämöhistoriaan pohjautuva lankarullakuvio. Se toistuu betoni- ja luonnonkiveyksessä ja paikallavaletun muurin muodoissa.

Vuolteentori on kaupunkikuvallisesti keskeisellä paikalla ja vilkkaiden kävelyreittien solmukohta. Aukiolle johtaa kaksi siltaa ja sitä reunustavat hotelli ja kauppakeskus, jonka terassit ja sisäänkäynti aukeavat torin suuntaan. Vuolteentoria kehystää teollisuusmaisema: vesilaitos, vastarannalla sijaitseva Takon tehdas ja Kehräsaaren vanha tehdas, joka on muutettu kauppataloiksi.

Torin aikaisempaa ilmettä hallitsivat keskeneräisyys, luvaton pysäköinti ja väliaikaiset rakenteet. Peruskorjattu tori on nyt omalei-

mainen, vetovoimainen, kaupunkilaisten aktiivisesti käyttämä aukio. Torilla on otettu huomioon oleskelun, jalankulun ja terassien tarpeet sekä ainutlaatuinen sijainti koskimaisemassa.

Omaleimainen osa Tammerkosken rannan puistonauhaa

Aukion itäreunaan muotoiltu voimakasilmäinen matala betonimuuri seuraa kiveyksen lankarulla-aiheen muotoja. Muuri ja vihreä teko-

1 Vuolteentori ennen uudistusta.

2 Aukion lankarullakuvioinen toistuu koko kiveysalueen läpi. Vaihtelua tuo luonnonkiven käyttäminen ja betonikiveyksen sävyjen vaihtelu. Rakennusten puolella oleva kiveys on kahden sävyistä isoa betonilaattaa. Kivet toimitti Rudus Oy.

3 Torin valaistuksen pääteemana on betonimuuri. Sen yläreunassa oleva led-nauha luo polveilevan valokuovan. Myös penkit on valaistu ja aukion puistopuut korostevalaistu.

1

2

3

Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

4

nurmivöhyke jakavat alueen siten, että vapaa kaupunkioleskelu ja toiminnallinen pinta on sijoitettu alemmalle kiveystasolle ja ravintola- ja kahvilaterassit omalle tasolleen rakennusten seinustalle. Polveileva, pitkä muuri luo paljon istuskelupaikkoja. Aukiopinnalla voidaan järjestää myös pienimuotoisia tapahtumia.

Aukiolta hotellille ja kauppakeskukseen nousevalla alueella on uutta nurmea sekä puu- ja pensasistutuksia, jotka liittävät Vuolteentorin luontevaksi osaksi Tammerkosken rantoja reunustavaa vihreää puistonauhaa.

Torin valaistuksen pääteema on tuoda esiin betonimuuri. Sen yläreunassa oleva led-nauha luo polveilevan valojuovan, joka johdattaa kulkijan aukion läpi. Myös penkit on valaistu ja aukion puistopuut korostevalaistu. Rannan puolella perusvalaistus on toteutettu alaspäin suunnatuilla pylväsvalaisimilla.

Korkealaatuinen toteutus

Aukion lankarullakuvioinen toistuu koko kiveysalueen läpi. Vaihtelua siihen tuo neljän eri luonnonkiven käyttäminen ja betonikiveyksen sävyn vaihtelu kolmen värin välillä. Rakennusten puolella oleva kiveys on kahden sävyistä isoa betonilaattaa. Muodoiltaan vaativan kive-

ysen huolellinen toteutus on osoitus tekijöiden ammattitaidosta ja -ylpeydestä.

Tunnustus tasokkaalle ympäristölle

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö. Palkinto jaettiin nyt 28. kerran.

Kilpailun tuomaristossa olivat edustettuina Rakennustuoteteollisuus RTT:n, Puutarhaliiton, Kiviteollisuusliiton, Viherympäristöliiton, Suomen Maisema-arkkitehtiliiton, Suomen Arkkitehtiliiton, ympäristöministeriön ja lehdistön edustajat.

Lisätietoja:

Tiina Kaskiaro Rakennustuoteteollisuus RTT ry
tiina.kaskiaro@rakennusteollisuus.fi
Jyri Uimonen, Puutarhaliitto ry
jyri.uimonen@puutarhaliitto.fi
Lehdistökuvat: www.maisemabetoni.fi,
www.betoni.com, www.puutarhaliitto.fi

4 Vuolteentori on kaupunkikuvallisesti keskeisellä paikalla ja vilkkaiden kävelyreittien solmukohta. Aukiolle johtaa kaksi siltaa.

5 Peruskorjattu tori on nyt omaleimainen, vetovoimainen, kaupunkilaisten aktiivisesti käyttämä aukio.

6 Polveileva, pitkä betonimuuri luo paljon istuskelupaikkoja. Aukiopinnalla voidaan järjestää myös pienimuotoisia tapahtumia.

5

6

Award winning Vuolteentori combines history with new activities

Vuolteentori market square by Tammerkoski rapids in the downtown area of Tampere won the 2018 Environmental Structure of the Year Award. Located at a junction of the industrial and the new Tampere, Vuolteentori combines the industrial history and the new activities of the area in a contemporary manner. The market square successfully meets the needs of pedestrians, looking for a leisurely stroll or a visit to a terrace restaurant in the unique setting provided by the Tammerkoski rapids.

The idea competition for Vuolteentori arranged in 2014 was won by the entry of Näkymä Oy Landscape Architects called Rullaati rullaa. The basic idea of the entry uses a reel of yarn pattern related to the spinning mill history. It is repeated in concrete and natural stone pavings as well as in the forms of the cast-in-situ wall.

The market square was previously characterised by an in-progress image, unauthorised parking, and temporary structures. Now after the renovation, Vuolteentori is a unique, attrac-

tive square which is actively used by the residents of Tampere.

The low concrete wall of a powerful appearance on the east side of the square follows the forms of the yarn reel theme of the paving. The wall and the green zone of artificial lawn divide the area into a lower paved level designed for enjoying urban leisure time and activities, and a separate level for restaurant and cafeteria terraces alongside the buildings. The undulating, long wall provides a plethora of seating space.

The use of four different types of natural stones and three different colours of concrete adds variety to the paving. The fastidious implementation of the demanding forms of paving demonstrates the professional skills and pride with which Vuolteentori was built.

A more detailed description of the project is provided in *Betoni 3-2017* magazine.